

«Eje, meniňem obada ýaşasym gelýär!» / hekaýa

Category: Çagalar edebiýaty, Ertekiler, Kitapcy

написано kitapcy | 22 январа, 2025

"Eje, meniňem obada ýaşasym gelýär!" / hekaýa "EJE, MENIŇEM OBADA ÝAŞASYM GELÝÄR!"

Birinji synpy gutaryp, tomusky dynç alyş rugsadynda mamalarynyňka gezmäge gelen Zülpi birbada deň-duşlary, synpdaş gyzlary bolmasa, içgysgynç oba durmuşy bilen öwrenişmek kyn bolar öýdüpdi. Ýöne ähli zat başgaça boldy, Zülpi oba gezmäge gelenine birjigem ökünmedi. Ätlän ädimi tasinliklerden, hezilliklerden doly bolansoň, asyl gününüň nähili geçeninem bilmän galýardy.

Dogrusy, täsin durmuş Zülpiniň oba gelen gününüň ertesi, horazlaryň daň atanyny buşlap yzly-yzyna gygyran seslerine oýanmagy bilen başlandy. Şäherde welin beýle däldi. Ony hemişeler ejesi oýarardy. "Tur gyzym, tur.

Mekdebe gitmeli. Ýuwunýançaň, dişleriňi arassalap, iýip-

içýänçäñem wagt gerek” diýip, käte-käteler ýalbarm a ýalbaryp turuzmalam bolýardy. Ejesi işe giden mahallaram, ol öňden gurlup goýlan sagadyň jaňynyň dynuwsyz sesine oýanmaly bolardy.

Ol häzir ukudan oýandy, ine-gana ýuwnup, dişini arassalap gelibem özüni oýaran horazy görmek isledi. Dessine howlyň içine birlaý aýlanyp çykdy. Dogrusy, ol bu ýerde göleli sygyr hem gördi, gazygyna daňylgy eşege-de duşdy. Olardan gorkjagam, çekinjegem bolmady. Ýöne, ine, on, on baş ädim çemesi uzaklykda welin ullakan galpak gulakly bir daýaw it bardy. Zülpi ony görenden yza serpikdi. Ol it özünden gözünü aýyрмаýardy. Şondan heder etdimi nämemi, gyzjagaz horazly ketegiň ýanyna golaýlajagam bolman, yzyna dolandy. Soňam mamasynyň “Geçi süýdi adamyň saglygy üçin peýdalydyr. İç, guzym, iç” diýensoň tamdyrda bişirilen mele myssyk nan bilen öňünde goýlan geçi süýdünden mazalyja garnyny doýurdy. Şol günüň özünde-de mamalaryna goňşy bolup oturýan Arzuw atly bir gyzjagaz bilen tanyşdy, jora boldy. Onsoň iki jora nirä gitseler, bileje giderdiler. Mellekdäki üljeden, ir bişýän eriklerden iýip gördüler. Bir günem Arzuw:

– Zülpi, howa-da yssy. Sumbaryň süwuna düşseg-a birneme salkynlardyk. Neneň görýäň? – diýip, jorasyna sala saldy. Şonda Zülpi:

– Düşsem düşerdim welin...- diýip, diňşirgendi.

– Weliniň näme, ýüzüp bileňokmy, gorkma, çuň ýerine barmarys.

– Ýok, suwda ýüzmege ökde welin, ýöne ýanyma pul almamsoň aýdaýdym gyz. Ýogsa-da, munuň üçin Sumbara näçe pul tölemeli?–diýip sorady.

Arzuw jorasynyň bu bolşuna haýran galyp, bir geňsi jak-jaklap güldi.

– Ýok, jora jan, bärde tölegli suwa düşülyän howuz yok, hanha, Sumbaryň gije-gündizläp dynman akyp duran suwly ýaby bar, munuň üçin senden pul sorajak adam yok, näçe düşseň düşübermeli.

– Onda biz nämä durus, gitdik.

Olar şol gün hezil edip suwa düşdüler...

Şeýdip Zülpiniň her günü, her sagady gyzykly geçdi. Oba bilen, onuň adamlarynyň ýaşaýyş-durmuşy, jorasy Arzuw bilen halys öwrenişdi gitdi. Şähre gaýdasy gelmedi. Haýp, bir günem tomus rugsady ahyrlaberende, kakasy ony şähre alyp gaýtmak üçin yzyndan geldi. Ol maşyna münmezden, baryp howludaky owlak-

guzulardyr güjük-pişijekler bilen, özüni her gün oýarýan gyzyl mäheklige horaz bilen sagbolaşyp gaýtdy. Garry mamasynyň ýüz-gözünden ogşady. Soňam özüne garap duran jorasynyň ýanyna bardy:

– Arzuw, biz gaýdýarys, sag bol. Senem Aşgabada barsaň, bize-de bargyn.

Bolýamy? Seniň bilen şäherimiziň iň gözeli ýerlerine bileje aýlanarys.

Arzuw:

– Hökman bararyn. Ol ýeri hem gözeli ýermişin...

Basym olaryň münen maşyny Sumbar jülgesini ýakalap, şähre bakan ýola düşdi. Ýolboýy baglarynda heniz bişip ýetişmedik, hersi goşa ýumruk deý, Günüň ýaňagy ýaly bolşup duran narlary, sallanyşyp baldagyna agram berip oturan gelinbarmak üzümlerdir injir-garalylaryny, daglarynda bilmen niçe ýaşlaryndaky gojaman çynarlardyr hasyla bürenip oturan hoz agaçlaryny synlap gelyän Zülpi häzir hyýalynda ejesine nämedir bir zatlary gürrüň berýärdi: “Eje, obanyň üýtgeşik howasy bar eken, üýtgeşik adamlary hem bar eken. Hemmeler horazyň sesine oýanýar eken. Obada ýaşamak hezil. Eje, meniňem obada ýaşasym gelyär! Oba ir-iýmişin, bag-bakjaň bol bitýän ýeri eken. Maňa gürrüňini beren ho-ol ertekileriňdäki göledir köşejik, kürredir taýçanak, owlakdyr guzy, güjüjekdir pişijek dagylar hem mamamlarda ýaşaýar ekeni, olaryň ýanlarynda ejelerem bar...”

Şondan soňam Zülpiniň gulagyna ajaýyp howaly obanyň şildiräp akýan çeşmeleriniň, o şahadan beýleki bir şaha gonusyp ýören guş-gumrularyň näzijek sesleri eşidilýän ýaly boldy durdy. Mahlasy, Zülpide gürrüň berere zat kändi. Ol häziрем özüni heýjana salan şol täsinliklerdir hezilliklerden saplanyp bilmän, tükeniksiz oý-hyýallara çümüp otyrды.

Goçy ANNASÄHEDOW. Çagalar edebiýaty